

آسیای باختری / خاورمیانه

اروپائیان آن بخش زمین را که در باختر آسیا جای دارد خاورمیانه می خوانند، همچنانکه دورتر خاور در آسیا را خاور دور. ولی اروپائیان، برای نمونه، کالیفرنیا را باختر دور نمی گویند. به دیگر سخن اندازه دوری و نزدیکی آن سرزمینهای خاوری به اروپا مایه این نامگذاری هست، همچنانکه خاور نزدیک، سرزمینهای خاوری نزدیک به اروپا.

چرا؟

یکی از یافته های بزرگ میرچا الیاده، استاد بیچون استوره شناسی، دریافتن این نکته بود که مردم باستان جایی را که در آن می زیستند، سرزمین خود را، میانه جهان (مرکز دنیا) می انگاشتند و آن را جایی که «ما» هستیم، ورجاوند می پنداشتند. از این است که در استوره های ایرانی نیز چنین آمده است؛ ایرانشهر ناف جهان است.

خونیرث (خونیرته، خونیرث، خونیره، خونیرس)

خُونِیرِث: و خُونِیرِثَه (اوستایی) / خُونِیرِث / خُونِیرَه / خُونِیرَس / خونیرَس. بخش پایه ای و میانی جهان در انگاره جغرافیایی ایرانیان باستان. در جغرافیای ایران باستان، زمین به هفت بخش تقسیم می شده است که خُونِیرِث در میانه آن جای داشت و ایرانشهر همانجا ست. .

اَرزَهی در سوی خاور، سَوَهی در سوی باختر، فَرَدَه دَفُشو در سوی جنوب خاوری، ویدَه دَفُشو در سوی جنوب باختری، وُئورو بَرِشْتی در سوی شمال باختری، و وُئورو جَرِشْتی در سوی شمال خاوری بوده اند: «آن مهر توانا نگران کشورهای اَرزَهی، سَوَهی، فَرَدَه دَفُشو، ویدَه دَفُشو، وُئورو بَرِشْتی، وُئورو جَرِشْتی و نگران این کشور خُونِیرِث درخشان است؛ آن جایی که آرامشگاه ستوران و پناهگاه بی آسب چارپایان است.» (بند ۱۵ مهریشْت).